

בואו נקדים סליחה לפני שיהיה מאוחר מעשה מופלא שגרם לטלטה רבה ברחבי העולם היהודי, פורסם לפני כמה חודשים: "היה זה ביום שני, ט"ו בשבט התש"פ. בשורה מצערת התפרסמה ברחבי עולם התורה על פטירתו של הגאון הגדול רבי צבי כהן זצ"ל, רב בית הנכנס 'אהל אברהם' בני ברק ומחבר ספרי הלכה ואגדה רבים, אשר זיכה את הרבים בשיעוריו ודרשותיו המרתקות, שנפטר לבית עולמו כשהוא בן 75 שנה.

אלא שיש, בזה, תוך ימי השבעה, אירע דבר הגורם עד עתה לזעזוע גדול ונורא. בעיצומם של ימי השבעה התגלה הנפטר רבי צבי בחלום אל ר' חנוך גבריאלוב, ידידו הטוב מזה שנים רבות. ר' חנוך הינו חסיד גור העובד לפורסותו כמנהל החנות המפורסמת 'כתי אתויות' העוסקת בכל ענייני הסת"ם בחשך שנים רבות, אשר עזר רבות לרבי צבי בחלק מהוצאת ספריו. רבי צבי התגלה אליו בחלום וביקש את עזרתו כשהוא משווע לעזרה.

"במה אני יכול לעזור לרב?", מתאר ר' חנוך את פנייתו אל רבי צבי בחלום. "או אז פנה אלי רבי צבי ואמר לי: 'יודע אתה כי בניין מגוריי ממוקם ברחוב רשב"ם בעיר בני ברק, והנני שכן של האדמו"ר מגור שליט"א. אני הייתי מתגורר בקומה האחרונה, כשהרבי שלך, האדמו"ר מגור היה גר בקומה הראשונה. במשך שנים רבות שימש המקלט של הבניין שלנו לאחסון הספרים הרבים שזיכיתי להוציא לאור בעודי בעולם שלכם. כל הספרים שלי, הישנים והחדשים היו ממוקמים שם במשך שנים באישור השכנים, ומשם הייתי מבעיר סחורה לתנויות ומכניס ספרים חדשים מהדפוס.

"והנה, לפני שמונה שנים רצו מקורבי האדמו"ר מגור לדאוג לו לחניה צמודה מתחת לבניין, כפיאית לתי"ח גדול ומנהיג קהילה. כיוון שהמחסן היה ברשותי, היו צריכים לקבל את רשותי על מנת שאסכים שיבנו חניה מיוחדת לרבי, שהייתה צריכה לבוא על חשבוני ועל חשבון המחסן שנה ברשותי. מקורבי האדמו"ר מגור פנו אליך וביקשו ממך לשכנע אותי שאסכים לכך. אך אני סירבתי להסכים לרבי, כיוון שהייתה לי 'חזקה' על המקום מזה שנים רבות, ומשום שהדבר יפגע במחסן שלי."

ר' חנוך גבריאלוב שומע את דבריו של רבי צבי בחלום, ואז פונה אליו רבי צבי ומתחנן: "כעת נמצא אני בעולם האמת, ומבקש אני ממך שתבקש מהאדמו"ר מגור סליחה ומחילה על כך שגפני סיורתי לשנים לא אישרתי לו את החניה, למרות שע"פ הדין הצדק היה עמו. אנא לך ותאמר לו זאת בשמי."

ממשיך ר' חנוך ומספר: "התעוררתי בבהלה מהחלום, וידעתי כי אינו דמיון בעלמא. הרי כך היה המעשה בדיוק לפני כשמונה וחצי שנים, כשאני הייתי עד לכל פרט בו. ניגשתי בבוקר אלי מעונו של האדמו"ר מגור ופירתי לו על כל מהלך החלום.

"הרבי מגור התפעל מהמסר ששלח לו רבי צבי ואמר שלוש פעמים: 'מחול לו, מחול לו, מחול לו', כשהוא מסביר שמעולם לא הקפיד עליו באמת. המשכתי לפנות לרבי ואמרתי לו: 'ומה אעשה אם יבוא אליי שוב רבי צבי בחלום?' הרבי הרגיע אותי ואמר לי בחיך: 'תהיה רגוע, אחר המחילה הוא כבר לא יגיע יותר'."

את המעשה סיפר ר' חנוך גבריאלוב למשפחתו של הנפטר בימי השבעה, והוסיף כי עד היום הוא לא פגש שום אב את רבי צבי בחלום. והתי ייתן אל לבו: אם צדיק כרבי צבי זצ"ל לא בחלום במוחד כדי לבקש סליחה, למרות שע"פ הדין הצדק עמו - כמה צריכים אנו לירא ולהתבייש מכל הפעמים שעשוינו מריבות עם בני המשפחה או השכנים בגלל שטויות של הרחבת דירה, סגירת מרפסת, 'לא הזמינו אותי לחתונה' וכדומה, שרק בעולם הבא נבין כמה צער יש מכל הקפדה ואכזבה שגרמנו לאדם אחר על דבר קטן ופועט; ואילו מנגד, אם מוותרים כאן בעולם הזה, זורמים, ולא מקפידים על כל דבר - בשמים נעשה נחת רוח עצומה, אשר מפירותיה יהנה האדם בעולם הבא. (ע"פ גיליון טוב לחסות בה' משפטים תש"פ).

כנגד מאה פיעות

התוספות במסכת ראש השנה דף ל"ג מגלים לנו, כי מה שנוהגים לתקוע מאה תקיעות בראש השנה הן כנגד מאה פיעות שפעתה אם סיסרא. נורא ואיום תסתכלו שם בתוס' ותראו: "כנגד מאה פיעות דעפאי אימיה דסיסרא" מבהיל על הרעיון. היא יבכה מאה יבבות וכנגד זה הוא תוקע מאה. כל יבכה - תקיעה, יבכה ונופת - עוד תקיעה... זאת גם למדנו בעקיפין מאם סיסרא כי כל יבבא שבאה ממעמקים נרשמת ונזכרת לפני מלך מלכי המלכים.

"כתיבה וחתומה טובה לנו ולכל ישראל"

הלכה ודעת נידונים הלכתיים בסוגיות ה'דף היומיו*

פתיחת מטריה בשבת

בסוגיית הגמ' עירובין דף ל'. נתבאר שאהל זרוק, והוא אוהל שאינו עומד במקומו אלא מיטלטל ממקום למקום, נחלקו בו רבי ורבי יוסי ב"ר יהודה, שלדעת רבי אינו חשוב אוהל לחצוץ בפני הטומאה ואם יש טומאה תחתיו אין מי שיושב בתוכו טמא, ולדעת רבי יוסי ב"ר יהודה חשוב הוא אוהל לחצוץ בפני הטומאה.

בפנינו הלכה הובא כי להלכה נחלקו הראשונים, שדעת הרמב"ם שאינו אוהל וכדעת רבי, ודעת הרשב"א (עבודת הקודש ש"ה סט"ו) ששמו אוהל וכדעת רבי יוסי ב"ר יהודה.

בנועד ביהודה (ש"ת תנינא או"ח סי' ל') דן על דבר נשיאת מטריה (ובלשוננו 'הפאראסאל') שבת, ותיאר שורתו שהוא כלי העשוי להגן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והאדם נושא על ראשו והוא מאהיל על ראשו, והוא עשוי שיש לו בית יד וקרסים ולולאות לפתחו ולמותחו ולסגרו כרצונו. והביא בזה דיון בין שואל המצדד לאסור למשיב הצדד להיתר והשואל ביקש מהנועד ביהודה לחוות דעתו בזה, שלדינא אינו מסיכים עמם המתיר ודעתו הוא לאסור לא השימוש במטריה בשבת, וכן בארוכה בדחיית טעמי ההיתר של אותו חכם ואחד מטעמי ההיתר של אותו חכם היה, שכיון שהולכים עם המטריה ואינה עומדת במקום אחד, אין להתשיבה כאוהל, שאין אוהל אלא המאהיל על דבר במקום אחד ולא המיטלטל ממקום למקום, ודוגמת מה שמבואר לענין טומאה שאוהל זרוק והיינו אהל המהלך ממקום למקום ואינו עומד במקום אחד אינו חוצץ בפני הטומאה לדעת רבי שההלכה כמותו לדברי הרמב"ם וכמי שנתבאר. ואם כן גם המטריה אינה נחשבת אלא כאוהל זרוק ואין לה דין אוהל והפותחה אינו בונה אוהל בשבת.

ובנועד ביהודה דחה טענה זו, שהנה הקשו התוספות בסוגיינתו מהמבואר בסוכה (דף קא.) שכשהיו מביאים את המים לצורך פרה אדומה היו נוהגים מעלות יתירות וזכירות של טהרה, וכשרצו להוות על הכהן השורף היו מביאים שוורים מפני שרסיהן נפוחות ומניחים על גביהן דלתות ויושבים התינוקות הטהורים על גבי הדלתות כדי שיהיה האהל מבדיל בינם לבין הארץ מפני קבר התהום, וכוסות של אבן בידים והולכין לשילוח להביא משם המים. והקשו התוספות שהרי לדעת הסוכר שאוהל זרוק אינו אוהל אין השוורים והדלתות שעליהם חוצצים בפני הטומאה כיוון שאוהל זרוק הם שהשוורים אינם עומדים במקום אחד אלא מהלכים. ותירצו שהסוכרים שאהל זרוק אינו אוהל סוכרים כדעת רבי יהודה שם שלא היה דלתות על השוורים אלא היו רוכבים על שוורים שכריסם רחבה ושוורים עצמם אף על פי שהם אוהל זרוק הרי הם נחשבים לאוהל, מגילוי שגילה בהם הכתוב שנאמר (איוב י', יא) "בעצמות ויגידים תסוככני", הרי שעור וכשר נחשבים לסכך אף שבעל חי מהלך תמיד. ואף שפסוק זה נאמר לגבי אדם, יכולים ללמוד ממנו בדרך כל שכן שגם בהמה נחשבת לאוהל כיון שכריסיה למטה כמין אוהל [ע"פ תוספות בסוכה (כא: ד"ה ובעצמות] עוד תירצו בשם הרשב"א שכיון שהדלתות מונחים על גבי השוורים שיש להם דין אוהל אף שהם אוהל זרוק, אף לדלתות יש דין אוהל אף שהם אוהל זרוק. וה"כ הוא הדין לענין נשיאת מטריה בשבת שביד האדם ומחזיקו על ראשו, כיון שהאדם עצמו נקרא אוהל ואין הזריקה מפרסדת שם אוהל ממנו הוא הדין שהאוהל שהיא מחזיק על ראשו נחשב לאוהל אף שהוא זרוק, ואם כן אין להיתר לפתוח מטריה בשבת.

אמנם החתם סופר (ש"ת או"ח סי' עב') כתב טעמי היתר אחרים בפתיחת מטריה בשבת, ולכן כתב שאף שבוודאי ליש מטריה בשבת לא משנת חסידים היא ושומר נפשו ירחק ממנו, מכל מקום אין איסור דאורייתא בדבר. אך למעשה גדרו גדולי הדורות שלא להשתמש במטריה בשבת, ובתהילה לדוד (סי' שטו' ס"ק טז') כתב שכבר פשט איסורו וכל הפותחה בשבת נחשב לפורץ גדר, ובחזון שא"ח סי' נב' (סק"ו) כתב שאיסור משום עובדין חול וגומר פירצה לחילול שבת, והוא תמור יתור מאיסור חילול שבת ליחוד. ובניאור הלכה (סי' שטו' סעי' ח' ד"ה טפח) הביא דעות הפוסקים בזה, ומסיק שמדי איסור לא נפק להרבה פוסקים בין בשבת בין ביו"ט, ועל כן השומר נפשו ירחק מזה מאד.

[תקציר מ'מנחת יעקב' (כתי') או"ח סי' מח']

לקבלת הגיליון במייל: 7676400@gmail.com

המערכת: "שערי דעת" רח' המגינים 32 ת.ד. 1778 טבריה טלפקס. 077-4102298 דוא"ל: Shaara.daat@gmail.com

ניתן להיות שותפים באמצעות "נדרים פלוס" שערי דעת - טבריה

פנינו דעת

גליון לעמלי התורה ונשיאי דגלה בעיה"ק טבריה ת"ו

גליון מס' 101

פרשת נצבים-ויולך

כב' אלול ה'תש"פ

גליון 101

נצור לשונך

לבקשת רבים להתחזקת הכנה ליום הדין והסרת מקטרגים מחדשים מדור 'נצור לשונך' בנושא 'שמירת הלשון'.

התריחך מלשון הרע

אסור לדבר בגנותו של הזולת, בין שהדברים הנאמרים עליו הם נכונים ובין שהם כוזבים. אם הדברים נכונים הם נקראים לשון הרע, ואם הם דברי שקר וכזב הרי המספר אותם נקרא מוציא שם רע וחסאו חמור הרבה יותר.

חשוב במיוחד להדגיש כי דברים בגנות הזולת, על אף היותם נכונים, הם הנקראים לשון הרע.

מקובל לחשוב כי לשון הרע מוגדרת כעלילת דברי שקר בגנותו של אדם, ואילו כאשר הדברים אמתיים הרי הם מותרים. התשובה השייכה ביותר בפי המדבר לשון הרע כאשר גוערים בו היא: "אבל זה אמת!". לאמתו של דבר, זוהי טעות גדולה. דווקא דיבורים אלו, על אף שהם אמת, נקראים בפי חכמינו ז"ל לשון הרע. ('נצור לשונך' עמוד כט).

בשורה משמחת לאור נדיבות ליבו של תורם החפץ בעילום שמו למטריה יקרה ונכבדה, הגנו מודיעים בזה על פתיחת מסגרת נוספת בביהמ"ד "שערי דעת" כולל ליל שישי 'חפץ צי'ם' ללימוד הלכות 'שמירת הלשון' בעיון לימוד בימי' ה' בין השעות 22:00 - 24:00 מלגה גבוהה למתאימים

הפה ואת הלבבות. שלא יהיה ח"ו מן השפה ולחוץ.

"ובחרת בחיים" - מציעה לנו התורה הקדושה. בחירה נפלאה לקראת יום הדין. בכל מעשה ומעשה תבחר את החיות שבו. תבחר את המעשה החי ותעשה אותו בחיות ובשלמות. וכאדם הניצב על ברכי בשעה שבא ליטול גורל ואינו עומד לו בני ברור לך את זה. כאן ימצא שאושר. וכפי שאמר לנו דוד הע"ה נעים זמירות ישראל - "ה' מנת חלקי וכוסי אתה גורלי" וביאר רש"י הנחת ידי על הגורל הטוב לומר את זה קח לך. אכן, אשירינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו, הגורל הנה הוא נעים עד למאד, וירושתינו יפה עד להפליא. הבחירה נמצאת בידינו - רק לדעת במה לבחור, בכל מעשה ומעשה נתכונן לקדש את שמו הגדול. ואז נזכה לברכת התורה "והיית רובית וברכך ה' אלוךך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה". ונזכה כולנו יחד להיכתב ולהיחתם לשנה טובה ומתוקה.

מאמר ודעת על פרשת השבוע. מאת רב ביהמ"ד שליט"א

אתם נצבים היום כולכם - זהו יום ראש השנה

פרשת השבוע פותחת בפסוקים **"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוקים, ראשיכם, שטיכם, קניכם ושטריכם כל איש ישראל... לעברך בבית ה' אלוקים... אשר ה' אלוךך כרת עמך היום"**. וצריכים אנו להתבונן בפסוקים אלו ובמסר הטמון בהם.

במדורש טוב, **"אתם נצבים היום כולכם"** היום זהו יום ראש השנה שבו כולם נצבים לעמוד לדין בפני הקב"ה על השנה החולפת ועל הבאה אחריה, ביום זה יוחלט מה מצפה לנו בשנה הבטל"ט.

האור החיים הקדוש שואל, מדוע כותב הפסוק אתם נצבים היום כולכם ושוב מפרט ראשיכם בשטיכם וכו',

ועוד שואל, הרי כבר בפרשת שופטים מובא הברית שכרת הקב"ה עם עם ישראל בהר סיני לשמור תורה ומצוות, ומדוע חזר שוב וכרת עמם ברית זאת בערכות מואב? עוד יושאל, מדוע בפסוקים אלו יש מעבר מלשון רבים ללשון יחיד ושוב מלשון יחיד ללשון רבים, אתם נצבים היום כולכם - רבים, לעברך בבית - יחיד, ולא אתכם לבדכם - רבים?

האור החיים הקדוש מתרץ יסוד מופלא, קיים הבדל מהותי בין הברית הראשונה בהר סיני לברית השניה בערבות מואב, במתן תורה כל יחיד ויחיד מישראל קיבל את התורה בתוך אדם בודד, בתוך פרט, כל אחד התחייב לשמור את התורה ומצוות באופן אישי, אך לא היה קשר בין קבלת התורה שלו לשל חברו. מאידך כאן בפרשת נצבים, נכרתה הברית לעם ישראל כצביו, ככלל, כקהילה מאוחדת.

ולשם בן צרכה בירית זאת?

כדי ללמדנו שכל ישראל ערבים זה לזה, וזו גם זכות היסוד לצאת זכאים בדין.

ידוע הסיפור באותו רב שירד לפני התיבה בראש השנה וקרא בקול גדול **"המלך!"** - והתעלף בקושי עוררהו. שאלוהו מה קרה? וסיפר שבאותו רגע נזכר בסיפור הגמרא בגיטין דף נו. שכאשר ראה רבן יוחנן בן זכאי שהרומאים עומדים להחריב את בית המקדש וידע מהפסוק שביהמ"ק **"יכול בידי מלך, יצא מירושלם ונבא לפני המצביא הרומאי, ואמר לו: 'שלוש עליך המלך'. ענהו חייב אתה פעמיים מיתה. ראשית, איני מלך. והמכתיר מלך תחת הקיסר דינו אמרד במלכות. על כך ענהו שביהמ"ק 'יכול רק ביד מלך, ואין תוך כדי הדברים הכתיירו את המצביא לקיסר. ושנית שאל אותנו, אם מלך בידי ה' והייתו עד כה, מדוע לא תצא עכשיו?"**

וכשאותו רב קרא: **"המלך"**, שמע כביכול את הקב"ה עונה: מאחר שמלך אני, מדוע לא באת עד עתה?... חשון, כסליו, טבת, שבט, אדר, ניסן, סיון, תמוז ואב, ובאלול נזכרים, או בעבר ר"ה?!

את הנהגה אין להשיב, טוב מאחר מלעולם לא. וכשם שרבן יוחנן בו זכאי ענהו להבריונים שבנו לא נתנוהו לבוא לפני כן, ונתנאל גם אנו שהיצר הרע לא הניחנו לבוא עד עתה. אבל לפחות עכשיו שנבוא.

רבי יעקב גלינסקי זצ"ל מביא אישור מפונביז' נשאל ע"י החפץ חיים זיע"א, כתיב **"ותבנת ה' לא גבה לב"**, הקב"ה לא יכול לדור במחיצת מי שיש לו גבהות הלב. ולכאורה אינו מובן, הרי הגבה איננה אחת מתרי"ג מצוות (מלבד דעת הסמ"ג מצות ל"ח סד) ועכ"פ יש עבירות חמורות ממנה ובכ"ז כתיב **"אני ה' השוכן איתם בתוך טומאתם"** (ויקרא טז, טז) ופירש"י **"אע"פ שהם טמאים שכינה ביהמה. ועם כולם הקב"ה שרוי, ורק עם הגאה לא, מדוע?"**

השיב החפץ חיים, עם כולם נמצא הקב"ה כי יש סיכוי שישונו, יפקחו עינים, ישיתו לב, יבינו ויחזרו לדרך הישר. אבל המתגאה הרי שוטה הוא וכמבואר בדברי הרמב"ן באיגרתו: **ועתה בני דע ואלו כי המתגאה בלבו על הבריות מורד הוא במלכות שמים, כי מתפאר הוא בכבוש מלכות שמים, כי הגאות היא של ה', העושר של ה', החכמה של ה', איך מובן הגאווה היא שטות וטיפשות, הרי אם ילכש אדם מדי גגורל, וכי יהיה גגורל? רק צחוק יעשה מעצמו ואם גם ידורש את הכבוד המגיע לגגורל, בכלל יהפוך ללגע וקלס. אם כן המתגאה הוא שוטה ולשוטה אין תגנה.**

אדם שמתגאה זה אדם שהולך בייחודות ומרגיש שיש לו זכויות, יש לו כוחות, הוא מסוגל, הוא שווה יותר מאחרים, וזוהי הסכנה הגדולה, זהו, הגיע הזמן וצריך להתעורר. להיות כולם בידך.

מפורסם ביאורו של הגאון ר' אליהו ווייס זצ"ל שמבאר את הפסוק בפרשת האזינו בו נאמר: **"א-ל אמונה ואין עוול צדיק יצר ווא"**. תמה רבי אליהו, אילו שמענו שמשבחים אדם על כך שאינו עושה עוול ואינו מזיק לזולתו, וכי היינו מתפעלים משבח זה? אם כן, כיצד נבין שתכונה זו נכללת בין שבחיו של הקב"ה?

ומיישב: בנוגע שבעולם אדם שעבר עברה חמורה על חוקי מדינתו, מובא בפני השופט הדין אותו וגזר עליו עונש מאסר בהתאם לחומרת מעשיו, דין זה עוול הוא, שכן השופט אינו פוגע באותו בלבד, אלא גם בילדיו ובבני משפחתו החפים מעון מכל פשע...

המשך בעמ' 4

הווא עובדא סיפור לשולחן השבת

את מאחרת אינך נכנסת הביתה

בספרים הקדושים כתוב, שבחודש אלול ישנה בחינה של **"המלך בשדה"**, שהקב"ה כביכול יורד ומתקרר אליו באיזה מצב שאנו נמצאים, ומקבל את בקשותינו ומקרבונו אליו במסליחה וברחמים. כדי להמחיש עניין זה, סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א מעשה שהיה כפי האחרונה:

היתה משפחה ברוכת ילדים, שהבת בכורה התחילה להתחבר עם חברות רעות, והחלה להתדרדר מדחי אל דחי. עיני ההורים האדימו מרוב כבי יומם וילה, על הבת הבכורה שהיתה פרוח המשפחה, ולפתע התחילה לרדת מטה מטה, אבל לה לא התייאשו ממנה, והלכו לשאול שאלת חכם איך להתנהג עמה. מצד אחד, בהתנהגות הזויה מצדם הם עלולים לאבד אותה לגמרי, אך מצד שני, התנהגותה עלולה לדרדר את שאר הילדים הבאים אחריה.

הרב הורה להם לא להעיר לה כלום, רק לדבר עם שאר הילדים ולומר שהיצר הרע תפס אותה ברשת, אבל בעזרת השם אנו נקרב אותה, ולא נלחם בה, אלא ביצרה, והיא תחזור להתנהג כבת מלך. אך על דבר אחד הורה הרב שלא לוותר לה - שתבוא הביתה כל יום לא יאוחר מהשעה 12 בלילה. אם היא באה לאחר 12 בלילה, הדלת נסגרת והיא נשארת בחוץ.

ההורים אכן התנהגו עמה בדיוק כפי שהורה הרב. האבא אמר לבת, יש לך חדר פרטי, את יכולה לעשות שם מה שאת רוצה, אבל בלילה את חייבת להיות כאן עד השעה 12 בלילה.

ביום הראשון הבת הגיעה ב־12 בלילה, אבל בלילה השני הגיעה ב־12:05, וכך לאט לאט התחילה לאחר עוד ועוד. בתחילה היה קשה להורים לסגור את הדלת בפניה, אבל כשהלילות התחילו להתאחר, והיא התחילה לבא ב־12 בלילה, אמר האבא: מצווה לשמוע בקול חכמים, ואמר לה: מחר אם את באה לאחר 12 בלילה, הדלת סגורה.

למחרת כשהגיעו 12 בלילה, והבת לא חזרה, סגר האבא את הדלת על המנעול, וכמובן שלא הלך לישון מרוב דאגה לבתו, אלא ישב ואמר תהלים שבתו תחזור בתשובה ותצליח להתגרר על יצרה.

בשעה 1:30 בלילה, חזרה הבת, וראתה שהאיים התגמשו, והדלת נעולה. היא דפקה בדלת, בתחילה בשקט, אבל אט אט הדפיקות התגברו, עד שהפכו ממש למהלומות. האבא יצא אל הבת, כשידייו מלאות בפרטים, עם ספל של מים וקערה, וכידו גמרא מסכת סנהדרין, ואמר לה: **"סיכמנו שאם את מאחרת, את לא נכנסת הביתה, אבל בכל זאת את רעבה, הנה הבאתי לך ארוחת ערב, תיטלי ידיים ותאכלי"**.

הבת התחילה לאכול את ארוחת הערב שאביה הכין לה, כשאביה יושב לידה, וכשראתה את הגמרא בידו, שאלה אותה: **אבא, בשביל מה הבאת לי גמרא מסכת סנהדרין, אתה רוצה שאתחיל ללמוד גמרא?!"**

אמר לה אביה: **"לא, הרב הורה לי שלא להכניס אותך הביתה לאחר השעה 12 בלילה, אבל את חושבת שאני אתן לך להיות לבד בחוץ כל הלילה?!"** הבאתי גמרא, ואני אשב אתך כאן כל הלילה עד הבוקר. אמנם להכניסך הביתה אני לא יכול, אבל את בחי, ואני אוהב אותך, ואיני יכול להשאיר אותך לבד בחוץ."

האבא ישב לידה כל הלילה ולמד גמרא, והיא ישבה לידו. כשהאיר היום הכניסה לביתה, היא נכנסה לחדרה לישון, ואביה הלך להתפלל שחרית.

כשקמה הבת לאחר שינה טרופה, אמרה לאביה: **"עד כאן. ראיית אתמול את המסירות נפש שלך אלי, ראיית את אהבתך הכנה אלי, עכשיו אני יודעת ששום חברה אינה מסורה אלי כמור, ואני החלטתי לעזוב הכל, ולחזור להיות בתכם האהובתם כמקודם"**.

המעשה הזה שהיה מלמד אותנו לימוד מוסר מאד גדול. אנחנו הולכים לזעוק עכשיו בחודש אלול פעמיים רבות **"כרחם אב על בנים"** אמנם אנחנו בנים סוררים, סרנו מן הדרך הישרה, אבינו האהוב הקציף את פניו אלינו, עברנו גבולות רבים, זרקו אותנו מבתי הנכנסת, לא יכולנו ללמוד בשיבות, ילדים לא יכלו ללמוד בתלמודי תורה - אבל אהבתו צריכים לזכור שאבא שלנו לא עזב אותנו, הוא יצא אתנו החוצה יחד אהנו. אבא לא עוזב את ילדיו לבד בחוץ. (קובץ גיליונות, באדיבות מערכת 'ווי העמודים').

ה' מחכה לפתח של מחט

מסופר על ילד קטן ששיחק לבדו על חוף הים, כאשר חבריו משתובבים בצהלה במרחק ניכר מהנהר הבודד. יוגש אליו אדם מבוגר ושאלו: **נער צעיר מדוע הנך משחק כאן לבדך, מדוע אינם מצטרף לחברך שהתרחקו מהחוף ומשחקים להנאתם בצל העצים?** אל דאגה השיב הילד הצעיר, אני משחק כאן משום שאני מצפה שאינה תעבור כאן, ואז אוכל להניף את הדגל שלי לרוב החובל. חייך האיש לשמע דברי הילד, ואמר לו, היאך הנך ממעלה על דעתך דברי כזה, הרי האנושות אינה יכולת כלל להתקרב לחוף. אמנם יש ספינת נוסעים גדולה מאד העוברת בלב ים, אך אין שום טעם שתמתין לה. הנך יכול אפוא לחזור ולשחק עם חבריך.

המשך בעמ' 4

רעיונות ודעת

מה השיג הילד מקולומביה?

בקולומביה התגלה בסוכנות הדואר מכתב של ילד אלמוני השולח מכתב לאלוקים, לא ידעו שם מה לעשות לאיזה מען לשגר את המכתב. חשבו על כל מיני דרכים והגיעו ג"כ לומר העליון בקולומביה, שהבהיר כי יש לו קשר "קרוב" עם האלוקים אבל מכתב הוא לא יודע כיצד לשלוח לו...

ביקשו לעיין בפנים, מה כתוב ובכך אולי נלגות מי השולח, כדי להתנצל בפניו כי אין להם את תיבת הדואר של הקב"ה, אך אחת העבירות החמורות בקולומביה היא לפתוח מכתב סוד... התייעצו עם גורמים משפטיים שגם הם לא ידעו פתרון לבעיה, עלו לערכאות גבוהות ונסופתו ולא מצאו פתרון לסכך, בסופו של דבר ניתנה רשות מיוחדת לפתוח את המכתב מפאת המקרה החריג, פתחו ובמכתב היה כתוב כשפט קצר: **"אלוקים, אנא, תמצא לי את ההורים שאבדו ממני"**.

מאד עניין אותם מהיו אותו ילד. לא היה כתוב במכתב תשובת. חיפשו וחיפשו בכל מיני דרכים שמעמדו לרשותם, כל חשבוני האנשים התגייסו לענין, עד שלאחר חודשיים מצאו את הילד.

ראש המשפלה שאל אותו בהתרגשות: מה ראית לכתוב מכתב לאלוקים? הילד הסביר כי הוא מחפש ורוצה לראות את הוריו ויודע כי הכתובת היחידה היא אלוקים, לכן שלח לו מכתב. ראש המשפלה הרעיף עליו מתנות רבות והבטיח לו כי יחפשו את הוריו.

הברואת המשפלה יגעו וחיפשו עד שמצאו את ההורים ששמחו גם הם למצוא את בנם האבוד לאחר כשנה שנעלם מהם...

תראו גוי קטן בן שמונה שנים שאין בו דעת, לא הבין כי בשמים אין תיבת דואר, ועם כל זאת בתמימותו ועיניו הנשואות לשמים, השיג כי"כ הרבה. כל ראשי המשפלה עסקו בילד ובמכתב עד שבקשתו התמלאה. ה' שמע את רצונו כי **"קרוב ה' לכל קוראיו"** ואומרים חז"ל: **"כול לכל תלמוד לומר - לכל אשר יקראוהו באמת"** ה' קרוב לקריאה של כל אדם, רק תלוי עד כמה אמת יש בליבו מהיכן בוקעת הבקשה. אפי' גוי קטן שמבקש באמת - מקבל. ואנו? ק"ו.

המשך 'מאמר ודעת' מעמ' 2:

שמעתה יאלצו לטבול שנים של חרפת רעב וביזיונות על לא עוול בכפם, אך כך טבעו של משפט המתנהל ע"י שופט בשר ודם קרוץ מחומר, אבל משפטו של הקב"ה אינו כן, כשהקב"ה בא להעניש אדם על עוונותיו, אזי **"תמים פעלו"**, לעולם לא יגרם כל צער ונזק לאלה שלא מגיע להם! ולכן אם ימצא אפילו אדם אחד מבני משפחתו או ידידיו העלול להיפגע מנוששו של החוטא, מעביר הקב"ה על חטאיו ופשעיו, כדי שלא לפגום ביושר המשפט ותמימותו, על כך נאמר **"א-ל אמונה ואין עוול"**.

היה רבי ישראל סלנטר זצ"ל אומר, כי העצה היחידה לזכות בדין ראש השנה היא להיות: **"איש שהרבים צריכים לו"**.

רבותו, ככל שאנו ככלל ישראל ככלל ובפרט בני התורה נתאחד בקבלה אמיתית להתחזק ולסייע איש לרעהו, לעמוד בפני הבורא יתברך כולנו נצבים, למרות ההבדלים בינו נהיים מאוחדים יתקיים בנו ובאז כלים בברית יחד נהיה בבחינת רבים צריכים לו נבטיח בעזר"ה את הכתיבה וחתומה טובה בספרן של צדיקים לנו לבני משפחותינו, אמן.

המשך 'הווא עובדא' מעמ' 3:

לא, זוהי בדיוק הספינה אשר לה אני מחכה, השיב הילד בלהט. אני מחכה שאוכל להניף את הדגל שלי לרוב החובל של ספינת הנוסעים שעליה בדרת, ואז הוא יניף לי בחזרה בדגל. לא מנוחק, אמר לו האיש, רב החובל של האניה הגדולה הזו אינו אדם חשוב מאד, מסופק אני הוא יכול אפילו לראות אותך ממרחק רב כזה. מכל מקום, איני יכול לעלות על דעתי סיבה כל שהיא שבגללה הוא יסתכל לכיוון הזה בכלל.

ברור לי שרב החובל לא רק יחפש אותי, אלא יודע אני בבירור שכאשר מניף אני דגל לעומתו הוא ישמח מאד. כי הוא יבין שהדגל בטיבו לגענוני אלו, וכביטוי לשמחתו ולאהבתו שיתפרץ, גם הוא ינופף לי בדגל! אמר הילד בביטחון רב. כיצד הנך יכול להיות בטוח כ"כ במה שאתה אומר? התפלל האיש, הביט הילד בעיני האיש התמה ובנת צחוק על פניו אמר בפשטות! **מפני שרב החובל הוא אבי!**...

והנמשל חזר ונוקב, כולנו בנים למקום, והקב"ה בטוב ובחסדו מחפש אותנו ממכון שבתו בגבתי מרומים, ומחכה כביכול להנפת הדגל מצידנו, כביטוי לרצונו שלנו לשוב בתשובה בעולם הזה לפניו, ובמקום גדולתו שם אתה מוצא ענותותו, **אם רק נעמיד עצמינו במקום ובמדרגה שהמה יונק שאנו מצויים לו, ונושאים את עינינו אליו בבחינת "אמינו לדוד" מדי יניף אף הוא יתברך את דגלו לעומתנו ויקבלנו כאנהבו בשמחה.** וזה ביאור הכתוב (מלאכי ג, ז) **"שובו אלי ואשוכה אילכם אמר ה' צבאות..."** ("סיבב שולחנו של המגיד").